

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA
SPRENDIMAS
DĖL PRITARIMO JUOZO PAKALNIO MUZIKOS MOKYKLOS NEFORMALIOJO
ŠVIETIMO PROGRAMOMS**

2010 m. sausio 28 d. Nr. T-19
Pakruojis

Vadovaudamasi Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-991 (Žin., 2004, Nr. 98-3663) 9 punktu, Pakruojis rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

Pritarti Juozo Pakalnio muzikos mokyklos neformaliojo švietimo programoms (pridedama).

Meras

Saulius Gegieckas

PRITARTA
Pakruojo rajono savivaldybės tarybos
2010 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. T-19

**PAKRUOJO JUOZO PAKALNIO
MUZIKOS MOKYKLOS
NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO PROGRAMOS**

PAKRUOJO JUOZO PAKALNIO MUZIKOS MOKYKLOS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO PROGRAMOS

Pakruojo Juozo Pakalnio muzikos mokyklos neformaliojo švietimo programos (toliau – Programos) parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2002 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. 986 patvirtintais Muzikos mokyklų programiniais reikalavimais, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-991 „Dėl Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybės biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 98 - 3663) ir Pakruojo Juozo Pakalnio muzikos mokyklos nuostatais.

Programų rengėjai: koncertmeisterė metodininkė S. Geležėlienė, vyresnioji mokytoja N. Chrapačienė, vyresnysis mokytojas R. Varvuolis, mokytoja S. Vaitiekūnienė, mokytoja I. Kybartienė, darbo grupės vadovas – mokyklos direktorius, vyresnysis mokytojas Z. Ragulskis.

Programos apima visas muzikinio ugdymo pakopas ir kitas veiklos sritis, kurios vykdomos Pakruojo Juozo Pakalnio muzikos mokykloje: ankstyvąjį muzikinį ugdymą (rekomenduojama 5–7 metų amžiaus vaikams, trukmė 1–2 metai), pradinį muzikinį ugdymą (trukmė 3 metai), pagrindinį muzikinį ugdymą (trukmė 4 metai), išplėstinį muzikinį ugdymą (1–2 metų trukmės muzikinį ugdymą, baigusiems pagrindinio muzikinio ugdymo programą), saviraiškos ugdymą (trukmė – 2 metai) ir papildomą meninį ugdymą (trukmė – vieni metai). Programose dalyvauja visi Juozo Pakalnio muzikos mokyklos mokiniai.

MUZIKOS MOKYKLOS NEFORMALIOJO ŠVIETIMO PROGRAMŲ PASKIRTIS

Programų paskirtis – ugdyti specifinius gebėjimus ir kompetencijas, tenkinti vaikų pažinimo ir lavinimosi poreikius, padėti jiems integruotis, praktiškai pritaikyti turimas žinias, ugdyti pilietiškumą, iniciatyvumą, veiklumą, skatinti saviraišką ir puoselėti mokymosi visą gyvenimą nuostatą.

Programų tikslas – lavinant muzikinius, meninius įgūdžius ir gebėjimus, visapusiškai ugdyti harmoningą asmenybę, gebančią puoselėti gimtąją kultūrą ir bendrąsias žmogaus vertybes.

Uždaviniai:

- Sudaryti sąlygas skleisti vaiko individualybei, kuriant saugią, estetišką, atitinkančią higienos reikalavimus aplinką, kurioje organizavimas ugdymo procesas, mokyklos veikla.
- Tenkinti moksleivių poreikį muzikuoti, plėtoti meninės saviraiškos pradmenis.
- Padėti vaikams ir jaunimui atskleisti savo gabumus, kūrybines galias, surasti deramą vietą atsinaujinančioje visuomenėje ir moderniam pasaulyje, išsaugant kultūrinę identitetą.
- Kuo daugiau vaikų iš visų visuomenės sluoksnių įtraukti į profesionaliai organizuotą muzikinę ir kitą meninę veiklą, paremtą aukščiausių muzikos ir meno vertybių puoselėjimu – taip sudaryti galimybę vaikams, jaunimui aktyviai bei įdomiai praleisti laisvalaikį, pasirinkti taurias ir vertingas pramogas.
- Užtikrinti visų muzikinio branduolio dalykų ugdymo kokybę.
- Užtikrinti ugdymo tęstinumą, leidžiantį gambiausius ugdytinius ruošti studijoms aukštesnės pakopos meno krypčių mokymo įstaigose.
- Vykdyti muzikinę švietėjišką veiklą, aktyviai dalyvaujant rajono kultūros renginiuose, įvairiomis progomis rengti koncertus švietimo ir kitose rajono įstaigose.

MUZIKOS MOKYKLOS UGDYMO TURINYS

Muzikinio ugdymo programos sudaro sąlygas atskleisti ir plėtoti mokinių muzikinius gabumus ir tenkinti kūrybiškumo, pažinimo poreikius pagal mokinių bei jų tėvų laisvai pasirinktas ugdymo programas.

Baziniu muzikos mokyklos kursu laikomos Švietimo ir mokslo ministerijos rekomenduojamos pradinio (1 priedas) bei pagrindinio (2 priedas) muzikinio ugdymo programos. Ankstyvojo muzikinio ugdymo (3 priedas), išplėstinio muzikos ugdymo (4 priedas), saviraiškos (5 priedas) ir papildomo meninio ugdymo (6 priedas) programos mokykla siūlo atsižvelgdama į moksleivių poreikius, gebėjimus ir brandą, mokyklos galimybes.

Moksleivių meninę raišką užtikrina muzikinio ugdymo branduolio dalykai:

1. *Muzikos instrumentas pasirinktinai*: akordeonas, fortepijonas, kanklės, smuikas ir pučiamieji (fleita, klarnetas, saksofonas, trimitas) instrumentai.

Pradinio muzikinio ugdymo programoje mokiniai susipažįsta su instrumento (dainavimo) technika, meninės raiškos priemonėmis. Pasirinkus pučiamuosius instrumentus pradinio mokomojo

instrumentu rekomenduojama išilginė fleita, individualiai pagal moksleivio brandą pereinant prie kitų medinių (fleita, klarnetas ir kt.) ar varinių (trimitas ir kt.) pučiamųjų instrumentų.

Pagrindinio muzikinio ugdymo programoje mokiniai toliau kryptingai plėtoja muzikavimo, instrumento (dainavimo) technologijos pažinimo ir muzikinės saviraiškos galimybes, tęsdami pasirinkto instrumento studijas.

2. Į pradinio muzikinio ugdymo programą įeinančio *muzikos rašto ir kultūros pažinimo dalyko* tikslas – lavinti muzikinę klausą, ritmo pojūtį, integruojant solfedžio, muzikos kūrinių klausymo ir muzikos istorijos elementus, kurie toliau plėtojami pagrindinio ugdymo programos solfedžio, muzikos istorijos pamokose.

Pakruojo Juozo Pakalnio muzikos mokykloje ugdomąją veiklą sudaro individualios ir grupinės pamokos. Individualios pamokos numatomos pasirinkto instrumento specializacijai, antram instrumentui. Muzikos rašto ir kultūros pažinimui, solfedžio ir kitiems dalykams numatomos grupinės pamokos. Rekomenduojamas mokinių skaičius grupėje – 5–9 mokiniai.

Atskirų muzikos dalykų mokoma pagal mokytojų taryboje aptartas ir mokyklos direktoriaus patvirtintas individualias dalyko programas (7 priedas). Šios programos konkretizuojamos rengiant kiekvieno mokinio muzikavimo programą (repertuarą). Muzikinis ugdymas vykdomas neišskiriant mokymo lygių.

Atskirų papildomo meninio ugdymo dalykų mokoma pagal einamiesiems mokslo metams mokytojų parengtas ir mokyklos direktoriaus patvirtintas mokomųjų dalykų programas (planus) (8 priedas).

Ugdymo plane numatomos koncertmeisterio valandos: muzikos instrumentui skiriama 0,5–1 savaitinė valanda.

MOKINIŲ PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

Mokinių pasiekimų vertinimas ir atsiskaitymai, baigus programą ar jos dalį, vykdomi pagal mokytojų tarybos nustatytą tvarką, vadovaujantis direktoriaus įsakymu patvirtinta Pakruojo Juozo Pakalnio muzikos mokyklos moksleivių instrumento pasiekimų vertinimo metodika.

Mokykloje mokslo žinios ir pasiekimai vertinami pamokoje, perklausų (atsiskaitymų), koncertų bei egzaminų metu. Ankstyvojo, pradinio, saviraiškos bei papildomo meninio ugdymo mokinių pažangai ir pasiekimams vertinti taikomas nepažyminis vertinimas, pagrįstas idiografinio vertinimo nuostatomis.

Pagrindinio ir išplėstinio muzikinio ugdymo pasiekimai vertinami 10 balų sistema ir fiksuojami neformaliojo vaikų švietimo mokytojo individualaus darbo ir darbo su grupe dienynuose.

Apie mokymosi sėkmę tėvai, globėjai (rūpintojai) informuojami žodžiu individualiai ir raštu mokinių pasiekimų knygelėse. Taip pat jie kviečiami į mokytojo klasės mokinių koncertus, kuriuose gali sužinoti, išgirsti ir pamatyti savo vaiko pasiekimus ir pažangą.

Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyto pavyzdžio pažymėjimai išduodami baigus pagrindinio muzikinio ugdymo programą.

Mokyklos pažymėjimai, mokinių ar jų tėvų, globėjų (rūpintojų) prašymu, išduodami išklausus nors vieną programą arba jos dalį. Mokyklos pažymėjime nurodoma mokymosi trukmė, programos pavadinimas, apimtis ir įvertinimas.

PRADINIO MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMA

3 metų trukmės programa suteikia galimybę susipažinti su muzikos instrumentų savybėmis, muzikiniu raštu, atskleisti kūrybines galias ir gebėjimus. Mokiniais nuosekliai ir sistemingai perteikiamos ir gilinamos muzikos teorijos žinios, formuojami pradiniai dainavimo ir muzikavimo instrumentu įgūdžiai, lavinama klausa, ritmo pojūtis, plėtojama meninė saviraiška.

Pasirenkamieji dalykai / Ugdymo trukmė metais	1	2	3
Muzikos instrumentas (dainavimas)	0–2	0–2	0–2
Muzikos rašto ir kultūros pažinimas	0–2	0–2	0–2
Antras instrumentas	0–1	0–1	0–1
Laisvai pasirenkami dalykai	0–1	0–1	0–1
Chorinis dainavimas	0–3	0–3	0–3
Ansambliais muzikavimas	0–2	0–2	0–2
Minimalus pamokų skaičius	3	5	5
Maksimalus pamokų skaičius	5	8	8

Ugdymo plane numatomos koncertmeisterio valandos: muzikos instrumentui skiriama 0,5–1 savaitinė valanda, choro grupei 1 savaitinė valanda, jungtinėms choro ir ansamblių repeticijoms 1–2 savaitinės valandos.

PAGRINDINIO MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMA

4 metų trukmės programa skirta mokiniams, baigusiems pradinio muzikinio ugdymo kursą. Ji toliau plėtoja muzikos instrumento technologijas, meninės ir kūrybinės terpės pažinimo pradmenis bei suformuoja praktinius įgūdžius. Lavinama mokinių muzikinė (melodinė, harmoninė, polifoninė, ritminė) klausa, muzikinė atmintis, improvizacijos pradmenys. Muzikos teorijos ir kultūros pažinimą tęsia solfedžio ir muzikos istorijos dalykai.

Pasirenkamieji dalykai/Ugdymo trukmė metais	1	2	3	4
Muzikos instrumentas (dainavimas)	0–2	0–2	0–2	0–2
Solfedis	0–2	0–2	0–2	0–2
Muzikos istorija	0–1	0–1	0–1	0–1
Antras instrumentas	0–1	0–1	0–1	0–1
Chorinis dainavimas	0–3	0–3	0–3	0–3
Ansambliais muzikavimas	0–2	0–2	0–2	0–2
Laisvai pasirenkami dalykai	0–2	0–2	0–2	0–2
Minimalus pamokų skaičius	5	5	5	5
Maksimalus pamokų skaičius	9	9	9	9

Ugdymo plane numatomos koncertmeisterio valandos: muzikos instrumentui skiriama 0,5–1 savaitinė valanda, chorinio dainavimo grupei 1 savaitinė valanda, jungtinėms choro ir ansamblių repeticijoms 1–2 savaitinės valandos.

ANKSTYVOJO MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMA

1–2 metų trukmės ankstyvojo muzikinio ugdymo programa skirta ikimokyklinio ir pradinio mokyklinio amžiaus vaikams ir sudaro galimybę atskleisti vaikų kūrybinius gebėjimus ir prigimtines menines galias. Šis laikotarpis itin palankus vaiko muzikinių gabumų lavėjimui ir plėtotei. Būtina kūrybiškai pasinaudoti šio amžiaus vaikų poreikiu judėti ir įgimtu aktyvumu, todėl pirmenybė teiktina aktyviam muzikavimui. „Aktyviai muzikuojant turtėja vaikų muzikinės kalbos patirtis, formuojasi jų intonacinis žodynas, lavėja audiciniai gebėjimai. Išlavėjusi muzikinės kalbos patirtis, turtingas intonacinis žodynas tampa muzikos supratimo pamatu, atveria platesnius muzikinės kultūros akiračius“ (Bendrosios programos ir išsilavinimo standartai / priešmokyklinis, pradinis ir pagrindinis ugdymas, 2003).

Pasirenkamieji dalykai/ Ugdymo trukmė metais	1	2
Integruotas muzikos instrumento, rašto ir kultūros pažinimas	0–4	0–4
Minimalus pamokų skaičius	2	2
Maksimalus pamokų skaičius	4	4

Ugdymo plane numatomos koncertmeisterio valandos: muzikos instrumentui skiriama 0,5–1 savaitinė valanda.

IŠPLĖSTINIO MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMA

1–2 metų trukmės išplėstinio muzikinio ugdymo programa siūloma mokiniams, baigusiems pagrindinio muzikinio ugdymo programą, turintiems muzikinių gabumų, pasiekimų, pageidaujantiems toliau plėtoti įgytus meninius saviraiškos gebėjimus ir siekti kompetencijos. Programa sudaro sąlygas ugdytiniams toliau lavinti grojimo įgūdžius, kūrybinę, koncertinę veiklą ir ruošti studijoms aukštesnės pakopos meno kryptių mokymo įstaigose.

Pasirenkamieji dalykai / Ugdymo trukmė metais	1	2
Muzikos instrumentas	0–2	0–2
Solfedis	0–2	0–2
Laisvai pasirenkami dalykai	0–2	0–2
Minimalus pamokų skaičius	2	2
Maksimalus pamokų skaičius	5	5

Ugdymo plane numatomos koncertmeisterio valandos: instrumentui skiriama 0,5–1 savaitinė valanda.

SAVIRAIŠKOS UGDYMO PROGRAMA

Bendru mokinių, jų tėvų, globėjų (rūpintojų) ir mokytojų susitarimu, mokiniams, išklausiems pradinio muzikavimo programą, tačiau dėl įvairių priežasčių (muzikinių gebėjimų problemų, motyvacijos stokos, neturi instrumento ir kt.) mažiau pažangiems, rekomenduojama tęsti mokymąsi pagal palengvintą muzikinio ugdymo kursą, lavintis saviraiškos lygmeniu. Tai 2 metų trukmės saviraiškos ugdymo programa, sudaranti sąlygas tenkinti mokinių mėgėjiško lygmens muzikavimo poreikius, saviraišką.

Pasirenkamieji dalykai / Ugdymo trukmė metais	1	2
Muzikos instrumentas	0–2	0–2
Laisvai pasirenkami dalykai	0–1	0–1
Minimalus pamokų skaičius	2	2
Maksimalus pamokų skaičius	3	3

Ugdymo plane numatoma instrumentui 0,5–1 savaitinė koncertmeisterio valanda

PAPILDOMO MENINIO UGDYMO PROGRAMA

1 metų trukmės papildomas meninis ugdymas siūlomas mokiniams, pageidaujantiems papildyti ir pagilinti bendrąjį meninį ugdymą, pasirenkant skirtingus ugdymo, ugdimosi būdus ir tempą. Papildomas meninis ugdymas (meninė, kūrybinė raiška) laiduoja mokinių ir bendruomenės užimtumą, plėtoja laisvalaikio formų įvairovę, organizuoja vertingų pomėgių (hobi) tenkinimą ir veikia kaip vaikų, jaunimo būreliai, studijos.

Papildomo meninio ugdymo dalykai pasirinktinai: meninis pynimas iš vytelių, vaikų mėgėjų teatras, gitaros pradžiamokslis, choreografija (jaunimo šokių grupė), lėlių ir kitų žaislų gamyba, dailė.

Papildomo meninio ugdymo dalykams numatomos grupinės pamokos, rekomenduojamas mokinių skaičius grupėje – 5–9 mokiniai, vienai grupei skiriamos 2 savaitinės valandos.

Atskirų papildomo meninio ugdymo dalykų mokoma pagal einamiesiems mokslo metams mokytojų parengtas ir mokyklos direktoriaus patvirtintas mokomųjų dalykų programas (planus) (8 priedas). Ugdymo plane numatomos koncertmeisterio valandos: jungtinėms gitaros, choreografijos repeticijoms – 1–2 savaitinės valandos.

**PAKRUOJO JUOZO PAKALNIO MUZIKOS MOKYKLOS
MUZIKINIO UGDYMO DALYKŲ
PROGRAMŲ SĄRAŠAS**

1. Fleitos pradinio ugdymo programa 1–3 kl. (mokyt. V. Lukošius, 2009 m.)
 2. Fortepijono programa 1–7 kl. (mokyt. S. Andreliūnienė, papildyta 2009 m.)
 3. Akordeono programa 1–7 kl. (mokyt. A. Juodviršytė, 2008 m.)
 4. Solfedžio programa 4–7 kl. (mokyt. V. Riedkaja, 2008 m.)
 5. Fortepijono programa 1–7 kl. (mokyt. N. Chrapačienė, 2007 m.)
 6. Techninių įgūdžių lavinimas 1–3 kl. (mokyt. S. Geležėlienė, 2007 m.)
 7. Mokymo griežti smuiku programa 1–7 kl. (mokyt. L. Stravinskienė, 2007 m.)
 8. Akordeono specialybės programa (mokyt. L. Šiaulienė, papildyta 2007 m.)
 9. Ankstyvojo ugdymo muzikos rašto ir kultūros pažinimo programa (mokyt. S. Vaitiekūnienė, 2007 m.)
 10. Fortepijono programa 1–7 kl. (mokyt. R. Venclovienė, 2006 m.)
 11. Muzikos istorijos programa (mokyt. G. Četkauskienė, 2006 m.)
 12. Saksofono alto programa (mokyt. D. Tomkus, 2005 m.)
 13. Klarneto programa (mokyt. D. Tomkus, 2002 m.)
 14. Trimito programa 1–7 kl. (mokyt. R. Varguolis, 2002 m.)
 15. Programa fortepijonui (mokyt. F. Bieliauskienė, 1999 m.)
 16. Fortepijono programa 1ž–8 kl. (mokyt. S. Geležėlienė, 1999 m.)
-

**PAKRUOJO JUOZO PAKALNIO MUZIKOS MOKYKLOS
PAPILDOMO MENINIO UGDYMO DALYKŲ
PROGRAMŲ SĄRAŠAS 2009–2010 M. M.**

1. Juozo Pakalnio muzikos mokyklos vaikų mėgėjų teatro 2009–2010 metų veiklos programa (mokyt. I. Kybartienė)
2. Pakruojo J. Pakalnio muzikos mokyklos gitaros būrelio programa (mokyt. R. Klupšas)
3. Pakruojo J. Pakalnio muzikos mokyklos jaunimo šokių grupės programa 2009–2010 m. m. (mokyt. L. Juodagalvienė)
4. Lėlių ir kitų žaislų gamybos 2009–2010 mokslo metų darbo planas (mokyt. F. Kielienė)
5. Pakruojo J. Pakalnio muzikos mokyklos papildomo ugdymo dailės studijos planas 2009–2010 m. m. (mokyt. L. Veličkienė)
6. J. Pakalnio muzikos mokyklos neformaliojo (papildomo) ugdymo meninio pynimo iš vytelių studijos programa 2009–2010 m. m. (mokyt. Z. Adomaitienė)